Nr. 41 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM
Kraków, Czwartek 19 Lutego 1925. Rok XLIV.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Prenumerata miesięczna
Bez odnoszenia . . . 3·40 zł
Z odnoszeniem . . . 3·80 „
Z przesyłką poczt. . . . 4·20 „
Za granicę . . . 7·— „
Cena numeru 15 groszy
Adres Redakcji: ul. Jagiellońska L. 10. Telefon 41. Międzymiast. 1572.
Adres Administracji: ul. Jagiellońska L. 10. Telefon 241.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy:
Zwykłe . . . . 10 gr.
Nekrologi . . . . 20 „
Nadesłane . . . 25 „
Po kronice . . . 30 „
Na I-szej stronie . . 40 „
Drobne od słowa . . 7 „
(najmniej 10 słów)
Układ tabelaryczny 50% drożej.
Zamiejscowe o 50% drożej.
Nekrologi do 60 mm o 50% taniej.
Załączniki wedle umowy.
Nr czeku P. K. O. 400.402.

Przełamanie frontu nieufności

Po uzyskaniu pożyczki w Ameryce

Kraków, 17 lutego.

Pożyczka polska w Ameryce jest już faktem dokonanym. Umowa została podpisana, a natychmiast po wyłożeniu pożyczki pokryto ją w ciągu dwóch godzin.

Moralne znaczenie uzyskania pożyczki jest ogromne. Stanowi ona bowiem dowód, że nieufność zagranicznych kół finansowych w stosunku do Polski już ustąpiła, że zagranica zaczyna już oceniać wysiłki sanacyjne rządu i społeczeństwa polskiego. Doda to otuchy do pracy tym wszystkim, którzy losem skarbu polskiego kierują i cierpliwości w wytrwaniu tym szerokim rzeszom, które dziś niejedno znoszą ograniczenie wierząc, że jest to tylko ciężki okres przejściowy.

To przełamanie frontu abstynencji finansowej wobec Polski jest równocześnie zapowiedzią dalszych pożyczek.

Z wczorajszego przemówienia ministra Kiedronia na posiedzeniu komisji budżetowej dowiedzieliśmy się o szeregu nowych, w toku będących narad pożyczkowych; skądinąd nadeszły informacje o pożyczce 48 milionów dolarów dla Lodzi, a jak słychać, sekretarz Ligi Narodów Avenol, prowadził rozmowy na temat większej pożyczki dla rozbudowy miast polskich za pośrednictwem Ligi Narodów. Jednem słowem, przed państwem, przed poszczególnemi działami gospodarstwa społecznego i przed miastami, otwierają się nowe możliwości.

Realno-finansowym skutkiem uzyskanej pożyczki będzie zwiększenie obrotu obiegu pieniądza obecnie tak niewystarczającego. Kilkaset miljonów złotych, które na podkład uzyskanej pożyczki zostanie puszczonych w obieg, zapobiegnie choć w pewnej mierze owemu strasznemu głodowi pieniądza, na który cierpimy i który powoduje tyle chorobliwych przejawów w naszem życiu społeczno-gospodarczem.

W chwili, gdy piszemy te słowa, nieznane są nam jeszcze dokładnie warunki pożyczki. Wiemy już wszakże, że nie jest ona połączona z żadnemi klauzulami, hamującemi czy to polityczną swobodę ruchów państwa, czy jego swobodę ruchów w dziedzinie gospodarczo-finansowej. Oprocentowanie pożyczki wynosi formalnie 8 proc. Jest to niewątpliwie procent wysoki, skoro równocześnie np. Danja otrzymała pożyczkę na 6 proc. Procent ten podwyższa się jeszcze wskutek wypuszczenia bonów pożyczkowych poniżej parytetu, a mianowicie za 100 dolarów — 86 dolarów.

Pomimo wszystko warunki są naogół korzystne, jeżeli uwzględnimy atmosferę nieufności, o której wspomnieliśmy na wstępie. Za przełamanie frontu trzeba zapłacić pewnemi ofiarami. Dalszy pochód jest już łatwiejszy. — Przypominamy tylko, że kiedy przed rokiem uzyskaliśmy niedużą pożyczkę włoską, która była jak gdyby przedwstępnem przełamaniem owego frontu nieufności, to za pożyczkę tę zapłaciliśmy bardzo drogo, otrzymując w rzeczywistości tylko sześćdziesiąt kilka złotych za 100. Warunki dzisiejszej pożyczki są bez porównania korzystniejsze, a jesteśmy głęboko przekonani, że poprawa warunków przy następnych pożyczkach będzie jeszcze znaczniejszą.

Jeżeli jednak chcemy dalszy kredyt uzyskać i gospodarkę państwową oprzeć naprawdę na silnych podstawach, musimy uzyskaną pożyczkę odpowiednio zużytkować.

Opinja publiczna bez względu na kierunki polityczne domaga się, aby dochodów z pożyczki używać tylko na inwestycje i to inwestycje najkorzystniej się rentujące, aby uzyskanie pożyczki nie służyło za pretekst do zwichnięcia równowagi budżetowej przez wstawienie do budżetu szeregu wydatków na rozmaite skądinąd nawet potrzebne reformy społeczne itd.

Hasło rentowności wydatkowanych kwot musi być naczelnem wskazaniem czy to przy bezpośrednich inwestycjach państwowych (budowa kolei itd., itd.), czy też przy udzielaniu kredytów na cele inwestycyjne przemysłu, rolnictwa itd. Do tematu tego wrócimy zresztą osobno.

Cierniową jest droga odrodzenia gospodarczo-finansowego po której kroczymy od roku, ale tych cierni coraz mniej i wkrótce już otworzy się przed nami perspektywa spokojnej i jasnej przyszłości.

Raport pos. Wróblewskiego o zawarciu pożyczki amerykańskiej

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lutego. Dziś przed południem nadeszła do Warszawy od posła Rzeczypospolitej w Waszyngtonie, Wróblewskiego, depesza do ministerstwa spraw zagranicznych, z informacjami o zawarciu pożyczki amerykańskiej. Depesza jest obszerna i odcyfrowanie jej zajmie dłuższy czas, poczem treść jej przedstawiona zostanie premjerowi Grabskiemu.

Postanowienia konkordatu z Watykanem

Przewidziane uposażenie duchowieństwa

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lutego. Jak się dowiaduję, konkordat z Watykanem zawiera 28 artykułów. Najważniejsze postanowienia konkordatu dotyczą mianowań w hierarchji kościelnej. Biskupów mianuje papież po upewnieniu się, że ze strony rządu nie będzie protestu przeciw osobie nominata. Mianowania proboszczów i niższych stopni hierarchicznych następują ze strony ordynarjusza, o ile ze strony rządu nie zostanie wniesiony protest. Wszyscy biskupi mają wedle konkordatu złożyć przysięgę wierności państwu. Kompetencje nuncjusza stolicy apostolskiej w Warszawie rozciągać się mają także na Gdańsk.

Utworzenie nowych diecezyj nie jest przewidziane, wszystkie zaś diecezje mają być położone w obrębie państwa polskiego. Co się tyczy uposażeń duchowieństwa, to zgodnie z reformą rolną, przewidzianem jest dla niższych stopni posiadanie od 15—30 ha, a dla biskupów do 180 ha. Lasy nie są uwzględnione, ponieważ nie są objęte reformą rolną.

Za ścisłość powyższych informacyj z uwagi na poufność obowiązującą dotąd, nie można brać odpowiedzialności.

Plany antypolskie monarchistów rosyjskich

Sensacyjne szczegóły o aresztowaniach politycznych w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lutego. Jak się dowiadujemy, przeprowadzone dochodzenia władz politycznych ustaliły, że aresztowani w Warszawie Rosjanie br. Toll, ks. Awałow i br. Triesenhausen działali w związku z akcją monarchistyczną rosyjską zarówno w Polsce, jak i zagranicą. — Jak wiadomo, monarchiści rosyjscy są podzieleni na 2 obozy: jeden grupuje się około ks. Cyryla, zaś drugi działa w porozumieniu z ks. Mikołajewiczem. Obóz Cyrylowski popierają Niemcy, zaś grupę, skupioną koło ks. Mikołajewicza, popierają państwa zachodnie. Do grupy Cyrylowców należą właśnie aresztowani Rosjanie. Naczelnem hasłem tej grupy jest niepodległość Rosji i pozbawienie Polski niepodległości. Charakterystycznem jest, że grupa Cyrylowa porozumiewała się ze Skoropadskim, który dąży do zjednoczenia wszystkich obozów ukraińskich, a więc z Petlurą i Petruszewiczem. Umowa polega na przyznaniu przez Cyryla Ukrainie szerokiej autonomji.

Niemcy uzbrojone od stóp do głów!

Zagadkowe zniknięcie ważnych dokumentów
Plany mobilizacyjne dla różnych terenów wojny

Rzym, 17 lutego (PAT). Berliński sprawozdawca »Tribuny« donosi na podstawie informacyj z kół koalicyjnych, że sprawozdanie międzysojuszniczej komisji wojskowej kontrolującej stwierdza co następuje:

1) Zapasy w niemieckich magazynach wojskowych są znacznie większe niż tego wymaga zaopatrzenie armji 100.000 żołnierzy.

2) Reichswehra (która nigdy nie była używana do utrzymania porządku publicznego) ma oddziały oraz uzbrojenie silniejsze niż to przewidziano w traktacie.

3) Kawalerja jest zaopatrzona w karabiny maszynowe.

4) Na uniwersytetach niemieckich urządzone zostały biura rekrutacyjne tak zwanej czarnej Reichswehry.

5) Ustalona 5 proc. norma uzupełnienia Reichswehry została znacznie przekroczona.

6) Wojskowa policja odbywa manewry w czasie których otrzymuje broń i instrukcje wojskowe. Policja ta nie była nigdy przydzielona do oddziałów policji lokalnej.

7) Między Reichswehrą a oddziałami policji istnieje stały kontakt i bezpośrednie wzajemne luzowanie się w służbie.

8) Dokumenty o stanie uzbrojenia Niemiec w dniu rozejmu, które znalazł był pewien oficer francuski, obecnie zniknęły.

9) Ministerstwo wojny wbrew postanowieniom traktatu porucza urzędnikom cywilnym wypracowywanie planów mobilizacyjnych dla różnych terenów wojny.

10) Broń wyrabiana jest przez fabryki, które nie zniszczyły wcale maszyn, służących do wyrobu broni.

Cofnięcie zamówień dla stoczni gdańskiej

Warszawa, 17 lutego (PAT). W związku z konfliktem między Polską a Gdańskiem rząd polski cofnął bardzo znaczne zamówienia na parowozy dla stoczni w Gdańsku. Wobec tego dyrekcja fabryki Parowóz, która zamierzała zredukować 70 proc. robotników, obecnie wobec oddania fabryce Parowóz cofniętych stoczni gdańskiej obstalunków, zamierzona redukcja robotników w tej fabryce została uchylona.

Przyspieszenie budowy portu w Gdyni

Połączenie wybrzeża nową koleją

W tym roku jeszcze posunie się znacznie naprzód sprawa budowy portu w Gdyni. Ministerstwo spraw wojskowych z budżetu już przyznanego przystępuje w tym roku do budowy dalszych koszar dla marynarki wojennej. Pozatem rząd przystępuje do budowy gmachu administracyjnego w Gdyni. Kwestje reorganizacji gminy gdyńskiej i odpowiednich norm administracyjnych są już przygotowane. Od 1 marca mają być przyśpieszone roboty w porcie, przyczem sfery pomorskie dokładają wszelkich starań, aby rząd w tym roku jeszcze przyznał konsorcjum wpłaty, przypadające na rok przyszły, przez co prace w porcie by przyśpieszono. Dzięki porozumieniu się z dyrekcją kolei dla udogodnienia połączenia Gdyni z głębią kraju zostanie w tym roku wybudowana kolej Czerp-Injewo. Od 1 czerwca zostanie odpowiednio ułożony rozkład jazdy koleją, aby uwzględnić jak najbardziej interesy Pomorza, wreszcie na wystawie pomorskiej zorganizowanej w Grudziądzu przeprowadzona ma być odpowiednia kampanja w sprawie naszego morza.

Wojna handlowa Rumunji z Niemcami

Berlin, 17 lutego (PAT). Wojna handlowa między Rumunją a Niemcami stała się obecnie nieunikniona. Wobec represyj rumuńskich rząd niemiecki postanowił ze swej strony zastosować represje względem Rumunji. Jako pierwsze zarządzenie represyjne ze strony Rumunji nastąpiło obłożenie sekwestrem własności niemieckiej w Rumunji. W odpowiedzi na to zarządzenie rząd niemiecki obłożył sekwestrem własność rumuńską w Niemczech.

Dziwne pretensje sowieckie do Polski

Polska ma skłonić Rumunję do ustępliwości wobec Rosji

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Berlin, 17 lutego. Pisma niemieckie zamieszczają bardzo znamienne wynurzenia moskiewskich »Izwiestyj« pod adresem Polski.

Dziennik moskiewski odwołuje się do Polski, ażeby podziałała uspokajająco na Rumunję, z którą łączą ją węzły przyjaźni. Zdaniem »Izwiestij« stanowisko Rosji wobec zawarcia przymierza rosyjsko-japońskiego i uznania rządu sowietów przez Amerykę, Anglję i Francję nadzwyczaj się wzmocniło. To też Rumunja z tym faktem powinna się liczyć i okazać więcej gotowości w kierunku pokojowego załatwienia spornych kwestyj.

Polska, która umową polsko-rumuńską obowiązana jest być w pogotowiu na wypadek zagrożenia Rumunji ze strony Rosji, czyż może pozostać bezczynną? Dlatego też powinna wpłynąć uspokajająco na nieumiarkowane żądania rumuńskie.

Do uwag pisma moskiewskiego »Deutsche Allgemeine Zeitung« dodaje, że niedaleką jest chwila, w której postanowienia przymierza polsko-rumuńskiego zostaną politycznie wypróbowane. Nie znaczy to — zastrzega się dziennik — ażeby miało przyjść do wojny, lecz Polska będzie musiała w drodze dyplomatycznej poczynić przedstawienia w Bukareszcie i nakłonić Rumunję do polityki pokojowej.

Borys Sawinkow w więzieniu

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Praga, 17 lutego. Korespondent »Prager Presse« odwiedził w więzieniu Sawinkowa, przebywającego w ciemnej celi w Moskwie, w której przez cały dzień pali się światło.

Na pytanie, jak mu się powodzi, odpowiedział Sawinkow, że dobrze i że do Rosji wrócił dorowolnie, nie konferując przedtem z nikim. Jedynie z Krassinem rozmawiał w Londynie w 1921 r. Gdy zauważył, że liczba jego zwolenników stale się zmniejsza, postanowił osobiście przyjrzeć się stosunkom rosyjskim.

»Dziś — oświadczył Sawinkow — nie żałuję tego kroku i podtrzymuję swoją deklarację, złożoną przed sądem«.

Na pytanie, co chciałby światu powiedzieć, Sawinkow odpowiedział szeregiem komunistycznych frazesów. Władze więzienne pozwoliły mu palić tytoń, czytać gazety i książki. Obecnie pracuje rzekomo nad nową powieścią.

Spadek franka francuskiego

Z Londynu donoszą pod datą 15 bm.:

Wedle informacyj sfer kompetentnych, spadek franka francuskiego w ostatnich dniach spowodowany został francuskiemi zakupami zboża zagranicznego, czego objawem było, że frank spadł równocześnie w N. Jorku, Buenos Aires i Montreal, a więc tam, gdzie dla Francji zakupywano zboże.

»Times« otrzymał telegraficzne informacje z Nowego Jorku, że wszyscy handlarze dewiz, którzy zakupili w wielkiej ilości franków, uczynili to wyłącznie na podstawie zleceń francuskich, ponieważ ucieczka przed frankiem na nowo się rozpoczęła a to wskutek złej gospodarki finansowej Francji(?).

Według »Daily New« spadek franka spowodowała wzmagająca się inflacja.

»Westminster Gazette« twierdzi, że zniżka franka stoi w związku z wewnętrzno-gospodarczemi stosunkami Francji, a mianowicie z tajnym wywozem węgla z Francji, jakoteż z różnicą między dochodami państwa a preliminarzem. Francja może liczyć na poparcie w staraniach o polepszenie swojego położenia, jeżeli tylko jest zdecydowaną urzeczywistnić swoje zamiary w płaceniu długów zagranicznych.

Konstytucja marcowa a szkolnictwo w państwie polskiem

II.

Z zasady obowiązkowości i przymusu szkolnego wynika konsekwentnie zasada bezpłatności nauczania. Konstytucja nasza ustanawia szkołę powszechną, t. zn. obejmującą wychowanie wspólne dzieci wszystkich obywateli bez względu na ich stosunki socjalne, pochodzenie, wyznanie i narodowość.

W szkole tej wszyscy wychowywać się winni w duchu obywatelskim i państwowym i przygotowywać się do pracy produktywnej dla dobra powszechnego. Wprowadzając zasadę powszechności, dba również Konstytucja o wychowanie religijne młodzieży, albowiem postanawia, że w każdym zakładzie naukowym, którego program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18, jest nauka religji dla wszystkich uczniów obowiązkową. Szkoła nasza zarówno ze względów pedagogicznych, jak i społecznych nie może wprowadzać rozdziału dzieci z powodu różnic socjalnych, wyznaniowych czy też narodowościowych, albowiem młodzież ta w życiu późniejszem jako obywatele państwa pracować będzie obok siebie na roli i w warsztatach, w fabrykach i handlu, w urzędach i szkołach, w ciałach ustawodawczych i w rządzie. Ustanawiając szkołę powszechną dla dzieci wszystkich bez różnicy obywateli, stwarza temsamem Konstytucja warunki rozwoju szczerego ducha obywatelskiego i państwowego także i u tych narodowości, wchodzących w skład Rzeczypospolitej, które pragną zachować swoje dobra duchowe: język, religję i własną kulturę. Warunki rozwoju kulturalnego gwarantuje im też art. 110 Konstytucji, według którego »obywatele polscy, należący do mniejszości narodowościowych, wyznaniowych lub językowych, mają równe z innymi obywatelami prawo zakładania, nadzoru i zawiadywania swoim własnym kosztem zakładów dobroczynnych, religijnych i społecznych, szkół i innych zakładów wychowawczych, oraz używania w nich swobodnie swej mowy i wykonywania przepisów swej religji«.

Nowoczesne ustawodawstwo bierze w obronę dziecko uczące się i wprowadza zakaz zarobkowania dziatwy w wieku szkolnym. W art. 103 naszej Konstytucji istnieje również postanowienie, zabraniające zatrudnianie pracą zarobkową dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Postanowienie to wymaga oczywiście dalszych zarządzeń ustawowych, któreby młodzieży szkolnej, pozbawionej środków materjalnych, zapewniały warunki rozwoju fizycznego. Dożywianie dzieci, zaopatrywanie ich w odzież i środki naukowe nie powinno być ze względów pedagogicznych powierzone t. zw. akcji filantropijnej, ale należy sprawę tę unormować w drodze ustawodawczej przez nałożenie odpowiednich obowiązków na instytucje samorządowe.

Konstytucja nasza ustanawia nietylko bezpłatność nauczania w szkołach państwowych i samorządowych, ale bierze też w opiekę młodzież wybitnie uzdolnioną, ale niezamożną, zapewniając jej pomoc ze strony państwa na czas studjów w średnich i wyższych zakładach naukowych. Prawodawcy postanowili w ten sposób zapobiec marnotrawieniu najcenniejszych skarbów, jakiemi są siły duchowe człowieka.

Konstytucja zapewnia naczelny nadzór nad całem szkolnictwem, zarówno publicznem jak i prywatnem, państwowym władzom świeckim, aby ochronić wychowanie młodzieży przed jednostronnemi wpływami różnych czynników zewnętrznych, któreby miały na celu pewne interesy własne, a nie dobro dziecka i przyszłego obywatela.

Rozwinięcie idei i zasad, zawartych w Konstytucji marcowej, będzie rzeczą szczegółowego ustawodawstwa szkolnego. Urzeczywistnienie zaś ich i wprowadzenie w życie zależeć już będzie od całego społeczeństwa, od jego zdolności do pracy twórczej w dziedzinie wychowania przyszłych pokoleń. Wytępienie klęski analfabetyzmu, stworzenie sieci szkół powszechnych, bezzwłoczne uchwalenie pożyczki szkolnej na budowę szkół — oto najpilniejsze zadania polityki państwowej. Całą Polskę zaopatrzyć należy jak najrychlej w piękne budynki i gmachy szkolne, w którychby dzieci nasze miały warunki rozwoju fizycznego i duchowego.

Henryk Rowid.

Ustawa o wykonaniu reformy rolnej

Wczoraj wniesiona być miała do Sejmu rządowa ustawa w sprawie zmian i uzupełnień w ustawie z 15 lipca 1920 o wykonaniu reformy rolnej. Oto najważniejsze postanowienia tego projektu ustawodawczego:

Parcelacji podlegają pewne rodzaje gruntów publicznych, oraz grunty prywatne określone w art. 2 ustawy w sposób następujący:

Niezależnie od gruntów, wskazanych w art. 1 na przebudowę ustroju rolnego przeznacza się i w tym celu poddaje się obowiązkowi parcelacyjnemu z zachowaniem postanowień artykułów 3, 4 i 5 grunty z majątków ziemskich, stanowiących własność prywatną, nie wyłączając majątków związanych z ograniczeniami własności, stale do nich przywiązanemi (ordynacje, substytucje powiernicze itp.) a to bez względu na postanowienia ustawowe, statutowe lub umowne, ograniczające prawo rozporządzania danym majątkiem.

Są wyłączone od parcelacji:

1) Obszary leśne w skupieniach conajmniej 50 ha, a na wschodzie 100 ha oraz stawy rybne wielkości conajmniej 3 ha i stawy wogóle wielkości conajmniej 20 ha.

Maksimum wolne od parcelacji wynosi ponad 60 ha w okręgach przemysłowych i podmiejskich, oznaczone przez Radę ministrów na wniosek ministra reform rolnych oraz ponad 180 ha na pozostałym obszarze państwa. Maksimum to odnosi się do ogółu majątków jednego właściciela w całem państwie a rodzina, podzielona co do praw majątkowych po 14 września 1919 liczy się za jednostkę.

Mogą być zwolnione od obowiązkowej parcelacji pewne obszary ze względu na utrzymanie kultury rolnej, ze względu na meljoracje, wytwórczość naziemną lub hodowlaną, wreszcie gospodarstwo wysoce uprzemysłowione i wyróżnające się w danej okolicy swą produkcyjnością.

Sposób określenia, jakie obszary są wolne od parcelacji podaje art. 5, w którym między innemi czytamy:

O istnieniu warunków, uzasadniających zwolnienie od obowiązku parcelacyjnego na

zasadzie powyższego postanowienia decyduje według swobodnego uznania **minister reform rolnych w porozumieniu z ministrem rolnictwa i dóbr państwowych**, a w braku porozumienia Rada ministrów na wniosek ministra reform rolnych lub ministra rolnictwa i dóbr państwowych. Decyzje w tej mierze ministra reform rolnych względnie Rady ministrów, **są ostateczne.** Podania właścicieli o zastosowanie do ich majątków postanowień niniejszego artykułu, mogą być przez ministra reform rolnych załatwione odmownie, **bez podania powodu,** jednak w porozumieniu z ministrem rolnictwa i dóbr państwowych. Zwolnienia te mogą być udzielane na określony czas lub pod specjalnymi warunkami. Uzyskane zwolnienie nie może być cofnięte, o ile warunkom, od których uzależniono zwolnienie, właściciel czyni zadość.

Rada ministrów na wniosek ministra reform rolnych zgłoszony w porozumieniu z ministrem rolnictwa i dóbr państwowych, może ustalić warunki gospodarcze i społeczne, od których spełnienia może być uzależnione zastosowanie niniejszego artykułu **do poszczególnych majątków ziemskich.** Ogólny obszar wyłączeń od obowiązku parcelacyjnego, dokonanych na mocy tego artykułu, **nie może stanowić łącznie więcej niż 600.000 ha** na całym obszarze mocy obowiązującej ustawy.

Ilość gruntów, które mają **być corocznie rozparcelowane, wynosi 200.000 ha** (dwieście tysięcy ha). Parcelacja ma się odbywać według planu, określonego w art. 10 w sposób następujący:

W pierwszych dniach stycznia każdego roku, nie później jednak jak 10 miesiąca, Rada ministrów na wniosek ministra reform rolnych **ustali plan kolonizacyjny** na dany rok kalendarzowy. Plan ten wskaże, jaką **ilość hektarów** ziemi w ramach rocznego kontyngentu musi ulec w tym roku parcelacji w poszczególnych okręgach ziemskich, ewentualnie w poszczególnych **powiatach, gminach, grupach gmin lub powiatów.** Plan ten należy ogłosić najpóźniej 31 stycznia danego roku w Dzienniku Ustaw, zaś wyciągi z planu ogłosić w najbliższych numerach gazet wojewódzkich. Plan kolonizacyjny winien być wykonany **do dnia 1 listopada tego roku,** dla którego został ogłoszony.

Grunty rozparcelowane w danym roku ponad ilość hektarów, określoną w planie kolonizacyjnym mogą być przez ministra reform rolnych zaliczone na poczet wykonania planu kolonizacyjnego w jednem z lat następnych.

O wykupie przymusowym mówi artykuł 13:

O ile w dniu 1 listopada tego roku, dla którego ustalono plan kolonizacyjny, okaże się, że nie został on wykonany po myśli art. 11 dla poszczególnych okręgów, powiatów, gmin oraz grup gmin lub powiatów, rada ministrów na wniosek ministra reform rolnych ustali zarządzeniem w ramach planu kolonizacyjnego według swobodnego uznania, z uwzględnieniem jednak postanowień art. 4 i obszarów, wyłączonych w myśl art. 5, **wykaz imienny tch majątków lub ich części** (ze wskazaniem bądź granic tych części, bądź ich obszaru), które **poddaje przymusowemu wykupowi...**

Dalej zaś artykuł 14:

O ile w dniu 1 sierpnia roku, w którym ogłoszono wykaz imienny, okaże się, że majątków ziemskich lub ich części, wyszczególnionych w imiennym wykazie, nie rozparcelowano w drodze dobrowolnej, nadzorowanej przez państwo parcelacji, lub nie sprzedano państwowemu bankowi rolnemu, Okręgowe Urzędy Ziemskie, o ile wykaz tego nie zawiera, ustalą, jaki obszar tych majątków lub ich części podlega przymusowemu wykupowi oraz przedłożą Okręgowym Komisjom Ziemskim wnioski o wysokości wynagrodzenia za ich przymusowy wykup.

Zamieszczając na razie te szczegóły, które z podanemi przez nas wczoraj telefonicznemi wiadomościami określają kierunek i charakter projektu rządowego, nadmieniamy, że dalsze szczegóły podamy w miarę, jak będą w oficjalnej drodze ogłoszone.

Gospodarka gminy m. Krakowa w budżecie na rok 1925

IV.

Dział dwunasty budżetu gminy miasta Krakowa **„Oświata i wyznanie“** wykazuje wydatki na sumę 1 mil. 580 tys., dochody zwyczajne na sumę 320 tys. Wydatki obejmują koszta utrzymania szkół powszechnych, przemysłowych i handlowych, czteroletniej szkoły handlowej, szkoły zawodowe dokształcające, miejską szkołę gospodarstwa domowego, Akademję Sztuk Pięknych, miejskie Muzeum przemysłowe im. Baranieckiego. Wydatki nadzwyczajne obejmują koszta adaptacyj poszczególnych szkół miejskich, koszta instalacji światła elektrycznego, wydatki na sprzęty szkolne, wydatek 5000 zł. na **założenie bibljoteki publicznej** oraz subwencję dla T. S. L. i na zakładanie bibljotek oświatowych. Szkoły miejskie zostały **przez wojsko bardzo zniszczone w czasach zajęcia budynków szkolnych, dlatego zarząd miasta czyni starania, aby otrzymać odszkodowanie od rządu** i w tym celu wstawiono do budżetu w dziale dochodów kwotę 50.000 zł. Wydatki działu dwunastego wynoszą 11% wydatków w stosunku do całego budżetu.

Dział trzynasty: **sprawy wojskowe,** obejmuje wydatki na zestawienie rejestru osób, obowiązanych do służby wojskowej, wydatki na spisy alfabetyczne poborowych.

Dział czternasty: różne, preliminowany jest na 104 tys. zł., a wydatki składają się na premje za ubezpieczenie gminy m. Krakowa od odpowiedzialności prawno-cywilnej w kwocie 6000 zł., dalej wydatki na utrzymanie sądu przemysłowego w kwocie 6000 zł., na ochronę interesu miasta i rozszerzenie granic 10 tys. zł., **na wybory do Rady miejskiej 50.000 zł.,** na sprawienie tablic dla nowo nazwanych ulic 10.000 zł., **wreszcie na grobowiec na cmentarzu dla śp. prez. m. dra Lea 5000 zł.**

Budżet cały zamyka się w wydatkach zwyczajnych i nadzwyczajnych kwotą 14 mil. 540 tys., w dochodach zwyczajnych i nadzwyczajnych kwotą 14 mil. 556 tys., zamyka się więc nadwyżką 16.000 zł.

Wiosna w całej pełni!

20 stopni powyżej zera — Wiatr halny w Zakopanem
Za granicą burze i śniegi — Pociąg zrzucony z nasypu

Kraków, 17 lutego.

Narazilibyśmy się na słuszny zarzut, że odkrywamy Amerykę, gdybyśmy znowu konstatowali, że mamy **wiosnę w całej pełni.** Tak słonecznych i pogodnych dni jak obecnie podczas najsroższych z reguły miesięcy zimowych, to jest stycznia i lutego, nie mieliśmy w lecie ubiegłego roku. Przez dwa dni mieliśmy deszcz, zdawało się, że z deszczu przejdziemy do śniegu i mrozu, a tem samem do zimy, ale **cudowna wiosna zwyciężyła i panuje nam dalej miłościwie.** Mamy dnie, w których termometr wskazuje w porze południowej około **20 stopni C. powyżej zera.**

Powietrze jest tak suche, że Krakowianie urządzają sobie wycieczki na Błonia, a nawet i dalej. O tem jak dalece wyschła ziemia i trawa, świadczy fakt, że na zboczach nasypu kolejowego naprzeciw ulicy Zyblikiewicza **paliła się trawa.** Oczywiście ten ogień powstał nie z upału słonecznego, lecz z porzuconej zapałki niezgaszonej lub niedopałka z cygara, względnie papierosa, ale trawa była dostatecznie sucha, skoro pożar przybrał znaczniejszy rozmiar i ugasiła go dopiero straż pożarna.

Ale od czasu do czasu zima odzywa się w gwałtowny sposób, jakgdyby upominała się o swoje prawa. I tak **w Zakopanem przez trzy dni dął wiatr halny,** który siał popłoch wśród gości, nie znających jeszcze grozy tego zjawiska tatrzańskiego i zrywał dachy. Ale na ogół w całej Polsce mamy spokojne wiosenne powietrze.

Natomiast **za granicą srożą się burze i śnieżyce.**

Jak donoszą telegramy, szalony orkan w dn. 15 bm. przybrał w Salzburgu katastrofalne rozmiary. Pociąg osobowy na linji lokalnej Ischl—Salzburg został przez orkan między St. Wolfgang a Strobl zrzucony z nasypu. Konduktor poniósł śmierć, jeden ze służby kolejowej i 15 podróżnych odnieśli rany. Pociąg ratunkowy, spieszący na miejsce katastrofy, został również zrzucony. Na poszczególnych stacjach stojące wagony zostały przewrócone. W mieście Salzburgu wiele budynków zostało uszkodzonych.

Pożary w tych warunkach przybierały katastrofalne rozmiary, a wszelka akcja ratunkowa była w takich wypadkach bezskuteczna. Z wielu przykładów przytaczamy **pożar we wsi Gerstager pod Salzburgiem,** gdzie błyskawicznie spłonęły wszystkie zabudowania dworskie i okoliczne budynki włościańskie. Ludzie byli bezsilni wobec pożaru, gdyż orkan unosił płonące belki, mające do 3 metrów długości, na odległość bardzo znaczną. Podobna katastrofa nawiedziła pobliską miejscowość Altendamm.

Co najdziwniejsze, to fakt, że **śnieżyce nawiedziły Francję i Włochy.** Wedle telegramu z Paryża, **w całej Francji panują burze, połączone ze śnieżycami.** Poziom wody w Rodanie podniósł się w ciągu 48 godzin o 4 metry ponad poziom normalny.

Na granicy włosko-szwajcarskiej panują zawieje śnieżne, które wywołują niebezpieczeństwo lawin. Nadzwyczajna śnieżyca sroży się na **przełęczy Berniną.** Linje telefoniczne, wiodące ze Szwajcarji do Włoch i południowej Francji są przerwane. Pozatem w całej Szwajcarji rozpętały się burze ze śnieżycami.

Koło miejscowości Celle nad morzem Liguryjskiem **olbrzymia trąba wodna zrządziła wielkie szkody.** Jeden dom został w całości porwany przez wir i rzucony na tor kolejowy, skutkiem czego ruch pociągów był przerwany. Wicher połamał wszystkie słupy telegraficzne w okolicy. W miejscowości Sanova zostały dwie fabryki uszkodzone, a niektóre domy zdemolowane.

W Anglji panują burze i ulewne deszcze. W południowo-zachodniej Anglji srożyły się burze, połączone ze śnieżycami.

W Opawie na Morawach szalała także 15 bm. silna burza.

Sensacja na sali rozpraw

Adwokat krakowski żąda wykluczenie przewodniczącego rozprawy

Dziś w tut. sądzie okr. karnym przed trybunałem sądu przysięgłych toczyła się rozprawa **o obrazę czci** przeciw Henrykowi **Askenazemu,** redaktorowi „Głosu Miast“ na wniosek adw. dr **Ordyńskiego.**

Wyroku w tej sprawie dlatego nie wydano, gdyż adw. dr Ordyński poirytowany tem, że przewodniczący jak również i trybunał nie dozwolił mu według upodobania przemawiać, **postawił wniosek na wyłączenie przewodniczącego.** Wniosek ten atoli, jako pozbawiony wymogów ustawowych, został przez prez. sądu Pelca **odrzucony.**

Po udzieleniu przez trybunał adw. dr Ordyńskiemu nagany, ten zabrał kapelusz i laskę i opuścił salę rozpraw, **powodując wstrzymanie dalszych dochodzeń w tej sprawie.**

Trybunałowi przewodniczył s. o. Konopacki.

Incydent ten obiegł lotem błyskawicy korytarze sądowe i był żywo omawiany.

FOTOGRAFJE BŁYSKAWICZNE

Jakto na wiosenkę bywa

Bo to są przeróżne objawy wiosny, zwłaszcza, gdy ta urocza zwodnica już w lutym zaczyna swoje figle płatać. Nic to bowiem, że tu i ówdzie motyl zaczyna w powietrzu przerabiać skrzydełkami. Motyle znane są z lekkomyślności i wiadomą jest rzeczą, że nawet za cenę przedwczesnej śmierci lubią pławić się w słońcu. Zupełnie jak ludzie, aczkolwiek od motyla można żądać czegoś więcej.

Więcej przechodnia zadziwia, że na plantach bardzo poważne wiekiem drzewa zaczynają puszczać zielone pędy. Czy to nie zawcześnie? Czy nie będzie to zmarnowany wysiłek z ujmą dla sił, potrzebnych do życia, gdy przyjdzie urzędowa wiosna?

Niektórzy, starsi zwłaszcza, ludzie żalą się na „strzykanie“ w kolanach, przypisując to wiośnie. Gracz, spłukawszy się, przypisuje winę „kibicowi“, zaś owi starsi ludkowie, przegrawszy partję i to niejedną z Martellem, z wdową Cliquot i rozmaitego rodzaju flirtami, żalą się na „wilgotne“ powietrze wiosenne.

Wiosna nic sobie z tego nie robi i uśmiecha się do świata.

h. j—e.

KRONIKA

Kraków, 17 lutego.

Konferencja w sprawach podatkowych

W krakowskiej Izbie handlowej i przemysłowej odbywają się narady w sprawach ujęcia najważniejszych postulatów sfer gospodarczych w odniesieniu do ustawy o podatku przemysłowym. W d 14 bm. odbyła się pierwsza konferencja w tej sprawie przy udziale zaproszonych reprezentantów zrzeszeń zawodowych. Jako najważniejszy postulat wysunięto **sprawę składu komisji szacunkowej dla wymiaru podatku.** Chodzi bowiem o to, aby powoływanie członków tych komisyj następowało drogą desygnacji przez Izby handlowe i przemysłowe, względnie przez analogiczne instytucje a nie, jak to jest projektowane, drogą częściowej nominacji i desygnacji przez związki samorządowe (rady gminne, sejmiki powiatowe). — Sfery gospodarcze żądają ponadto **zniesienia świadectw przemysłowych oraz zniesienia podatku luksusowego,** wreszcie zwolnienia od podatku przemysłowego tych kupców i rękodzielników, którzy prowadzą swoje przedsiębiorstwa w małych rozmiarach bez pomocy obcego personalu. Chodzi także o to, ażeby nastąpiło **zróżniczkowanie w wysokości pobieranego podatku,** w procencie od obrotu przy uwzględnieniu rodzaju towaru stanowiących przedmiot opodatkowania obrotu. Podatek obrotowy winien zasadniczo obciążać jedynie obroty u producenta i importera. Wkońcu wysunięto postulat zwolnienia podatku całego obrotu pieniężnego w instytucjach kredytowych. **Dalsze obrady w tych sprawach odbędą się w najbliższych dniach.**

Polski wynalazek w lotnictwie

Dowódca lotniska morskiego w Pucku, podpułkownik Antoni Leonkow, wynalazł praktyczny **przyrząd spadochronowy, umożliwiający rzucanie meldunków** w torebkach ciężarkowych przez lotników z aeroplanu na ziemię, t. zw. wstęgowy spadochron lotniczy. Praktyczność wymienionego wynalazku polega na tem, że wyrzucona torebka ciężarkowa z meldunkiem, z uczepionemi spadochronikami, leci na ziemię w kierunku pionowym bardzo wolno, tak, iż jest widoczna długi czas. Pułk. Leonkow za wynalazek ten, który został opatentowany, otrzymał jako nagrodę M. S. Wojskowych kwotę 1000 zł.

Kto wygrał?

Tabela wygranych loterji państwowej.

W czwartym dniu ciągnienia piątej klasy państwowej loterji klasowej, główniejsze wygrane padły, jak następuje:

100.000 zł. Nr. 13994.
2.000 zł. Nr 3730.
500 zł. Nr. 14030.

Po 200 zł. Nr.: 1240 5074 6043 6929 6048 6200 7636 10238 11652 12718 13397 14251 14585 14557 21254 21673 23020 27813 28181 28956 30444 41612 43201 43401 43435 44075 44728.

Po 250 zł Nr.: 4828 7547 11624 14331 16856 17856 35465.

Po 175 zł Nr.: 344 1563 4616 5188 5453 7423 7586 7617 7835 8598 10459 10499 10630 10763 10931 12380 15679 16004 18123 18405 19602 20164 20759 21412 22229 24288 25507 26810 28078 28313 30384 30728 30754 30805 32867 38504 44139 45219 49935.

Po 160 zł Nr.: 373 1176 1500 1885 2358 2475 2742 2068 3202 3880 3862 5048 6203 6985 7454 7829 8614 8701 9927 10472 10574 10977 10985 11194 11256 11413 11520 12038 12386 12650 13359 13473 14098 15193 15134 15497 15958 15979 16112 16701 16713 16803 17182 17783 17910 18563 18107 19726 20889 20994 21262 21293 21483 21797 21860 22017 22426 22642 23173 23607 23654 23859 23978 24314 24661 25124 25239 25436 27224 27289 27330 27341 27663 27725 28403 28674 28958 28900 29015 29311 29509 29835 30950 31068 32777 33361 34527 34792 35607 35929 36538 36605 36669 36757 37214 37275 37369 37555 37619 36980 37909 37112 38714 39068 39792 39891 39975 40829 41146 41625 41695 41723 42619 43823 44071 44796 45744 45920 45963 46201 46588 46745 47149 47723 47937 48167 48252 49212 49722.

ZA ŚP. DRA JULJUSZA LEA, zasłużonego prezydenta m. Krakowa, odbędzie się w sobotę 21 bm., jako w 7 rocznicę zgonu, o godz. 9 rano, staraniem prezydjum miasta, nabożeństwo żałobne w kościele OO. Franciszkanów.

URLOPY W NAUCZYCIELSTWIE. W myśl zarządzenia ministerstwa oświaty, kuratorowie szkolni mają prawo udzielania nauczycielom i kierownikom szkół powszechnych, preparand nauczycielskich, nauczycielom i dyrektorom szkół średnich, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, inspektorom szkolnym itd., następujących urlopów: dla poratowania zdrowia do 5 miesięcy, dla załatwienia ważnych spraw rodzinnych do 6 tygodni; zaś nauczycielom szkół powszechnych dla studjów na wyższych kursach nauczycielskich 1 rok. Kurator szkolny może upoważnić dyrektorów szkół do udzielania podwładnym pracownikom urlopu do 8 dni; inspektorom przysługuje prawo urlopowania nauczycielstwa na czas 28 dni w razie choroby, zaś na 14 dni z innych powodów.

NIEUDAŁE WŁAMANIE DO WOZU KOLEJOWEGO NA PRZESTRZENI KRAKÓW—ŁOBZÓW Dzisiejszej nocy patrol policyjny spłoszył jakiegoś osobnika, który dwukrotnie usiłował włamać się do wozu kolejowego na przestrzeni Kraków—Łobzów. Włamywacz mimo pościgu — zbiegł.

KONSUMCJA MIĘSA W KRAKOWIE. Od dn. 8 do 14 bm. spędzono na tut. targowicę 89 buhaji, 99 wołów, 307 krów, 153 jałówek, 716 cieląt, 1 owcę, 1784 sztuk nierogacizny, ogółem 3149 zwierząt. Za 1 kg. żywej wagi płacono 1'40—1'90. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję miejscową 2653 sztuk, na konsumcję innych gmin kraju 192, na eksport za granicę kraju bydła rogatego 42, nierogacizny 55. Bydło nadesłano gorszej jakości. Z powodu nadmiaru nierogacizny 204 sztuk niesprzedanych.

JESZCZE JEDEN ZAGINIONY. Kronika policyjna nie przestaje notować wypadki wydalenia się nieletnich z domu rodzicielskiego. Onegdaj znowu wydalił się z domu 13-letni Władysław Jastrzębski i dotychczas nie powrócił. Jastrzębski zamieszkały był przy ul. Ciemnej 6.

DOSTAŁ SIĘ... Jakiś niewyśledzony sprawca skradł na szkodę A. Seigera, właściciela sklepu z obuwiem przy ul. Grodzkiej, gablotkę z 20 trzewikami, każdy jednak trzewik był z innej pary. Kradzież więc złodziejaszkowi się nie udała.

POŻAR W PODGÓRZU. Wczoraj o godz. 4 po poł. zawezwano straż pożarną do cynkowni przy ulicy Podskale w Podgórzu, gdzie z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem powstał pożar, który nie przybrał większych rozmiarów. — Skończyło się na spaleniu desek i słomy; szkoda nieznaczna.

TOWARZYSTWO PRAWNICZE. We czwartek, 19 bm. o godz. 6 wieczorem odbędzie się walne zgromadzenie Tow. prawniczego (Collegium Novum, sala Nr. 40, I piętro). Na porządku dziennym wybór zarządu i wykład dr Skąpskiego o nowym projekcie polskiej procedury karnej. Goście mile widziani.

Z TOW. METAPSYCHICZNEGO. We czwartek, 19 bm. p. Stanisław Colonna Walewski wygłosi odczyt pt. „Logika a ezoteryzm“ w auli gimnazjum przy ul. Studenckiej 12. Początek o godz. 7 wieczór. Goście mile widziani.

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUK. (Rynek gł. A-B 39). Wtorek, 17 bm. prof. dr Józef Reiss: Robert Schumann — pogrobowiec romantyzmu (I. Ideał romantyzmu) z ilustr. p. Meli Neuger Feliksowej; czwartek 19 bm. prof. Uniw. Jag. dr Spirydion Vukadinovic: Fryderyk Hebbel (w jęz. niemieckim); sobota, 21 bm. dr Adolf Klęsk: Czy można zmienić osobowość? Pocz. o godz. 7 w.

ŚLUB. Dnia 17 b. m. pobłogosławiony został w kościele OO. Karmelitów związek małżeński między p. Janiną Goczałdówną a p. Piotrem Pawlikiem.

Z kraju i ze świata

POWRÓT POSŁA GRABSKIEGO. Dzisiaj wieczór powraca z Rzymu poseł Stanisław Grabski, delegowany przez rząd do rokowań z Watykanem w sprawie konkordatu.

ODZNACZENIA DLA URZĘDNIKÓW MINISTERSTWA PRACY. W dniu wczorajszym w ministerstwie pracy i opieki społecznej odbyła się uroczystość wręczenia orderów „Polski Odrodzonej“ urzędnikom centrali ministerstwa. Minister Sokal po krótkiem przemówieniu wręczył odznaki krzyża komandorskiego dyrektorom departamentów dr Jurkiewiczowi i Tad. Szubartowiczowi, oraz głównemu inspektorowi pracy Marjanowi Klottowi, krzyże oficerskie głównemu radcy mec. J. Pierzchalskiemu oraz naczelnikowi wydziału Tad. Ulanowskiemu.

KOMISJA EGZAMINACYJNA DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHNYCH w Tarnowie oznacza termin rozpoczęcia pisemnego egzaminu na dzień 9 marca br., a ustnego bezpośrednio po pisemnym. Termin wnoszenia podań do dnia 28 lutego br.

ZE ŚLEDZTWA SPRAWY POBOROWEJ FUCHSA. Z Warszawy donoszą: Sędzia dla spraw szczególnej wagi Luxemburg zakończył śledztwo w głośnej aferze poborowej Fuchsa-Zapłatyńskiego i w wyniku tego zwolnił na wolną stopę za kaucją drugą grupę wmieszanych w nią osób, a mniej obciążonych podejrzeniami i oskarżeniami. Są to Tynichiewicz, Wilner, Felsenstadt, Burska i Koenigstein. Główni oskarżeni pozostają nadal w więzieniu śledczem.

NIEZWYKŁY WYPADEK UTOPIENIA SIĘ DOROSŁEGO W STRUMYKU. Ubiegłej soboty w południe w Próchniku obok Jarosławia wydarzył się niezwykły wypadek utopienia się. Oto Jan Kowalski, liczący lat 21 przy przeskakiwaniu strumyka pośliznął się i upadł głową do wody, ponosząc śmierć przez utopienie.

STRAJK LEKARZY KASY CHORYCH W ŁODZI. Wczoraj rozpoczął się w Łodzi strajk lekarzy Kasy chorych z powodu nieuwzględnienia ich żądań ekonomicznej natury przez zarząd Kasy, który nie chciał im przyznać więcej, jak 10-procentową podwyżkę.

OKRADZENIE KASY TEATRALNEJ WE LWOWIE. Jakiś niewyśledzony sprawca włamał się do kasy teatralnej w ten sposób, że pozwolił się zamknąć o godz. 12 w poł. w gmachu teatralnym, a następnie po opuszczeniu pokoju kasowego przez kasjerkę, włamał się tam przy pomocy dobranego klucza i skradł w gotówce 130 złotych oraz rzeczy wartości 70 złotych.

AWANTURY AKADEMIKÓW ŻYDOWSKICH NA ZABAWIE WE LWOWIE. We Lwowie w sali „Jad Charuzim“ odbywała się jakaś taneczna zabawa. Po północy, gdy tańczono „hupa-hupa“, na salę usiłowało wejść około 20 akademików żydowskich. Komitet jednak momentalnie przed nimi zamknął drzwi na klucz, nie chcąc przybyłych wpuścić do wnętrza. Akademicy wskutek tego wyłamali drzwi, powybijali szyby, a gdy wtargnęli na salę pobili tańczących gości.

Na wezwanie prezesa tej zabawy Wilhelma Herbsta interweniował posterunkowy Juljan Socha. Jego to słuchacz praw, Leopold Moor, pchnął laską w twarz i kopnął. Wskutek powstałego zamieszania i popłochu na miejsce przybył dyżurny komisarz policji Madej z pogotowiem posterunkowych i zaprowadził spokój na zabawie. Przytrzymanych tam Emila Kieslera, słuchacza medycyny oraz słuchaczy praw Henryka Milwina i Bertolda Scheinera, po przesłuchaniu w policji pozostawiono na wolnej stopie.

B. SZEF SZTABU AUSTR. CONRAD HOETZENDORF, znany z ostatniej wojny, jak z Wiednia donoszą, ciężko zachorował na niedomogę serca. Stan jego w ostatnich dniach bardzo się pogorszył.

NIEWYJAŚNIONA PRZYCZYNA WYBUCHU W KOPALNI „MIN. STEIN“. Dzięki wysiłkom załóg górniczych udało się wydobyć z kopalni „Minister Stein“ ostatnie 3 zwłoki ofiar katastrofy. Dotychczas nie wyjaśniono jeszcze przyczyn wybuchu.

ZATONIĘCIE PAROWCA Z ZAŁOGĄ. Z Madrytu donoszą: Z powodu burzy parowiec Saint Nicolas płynący z Tangeru zatonął u wejścia do portu Larache. Kapitan i palacz zostali ocaleni. Reszta załogi zginęła.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Wyborna krotochwila paryska Vebera „Ludka“ tak przy-

fbylnie przyjęta przez krytykę, grana będzie w tym tygodniu codziennie z wyjątkiem środy, w który to dzień ukaże się na przedstawieniu po cenach do połowy zniżonych po raz ostatni „Śpiewak własnej niedoli" Dymowa. Na sobotę wyznaczono premjerę „Szklannej góry" ś. p. Zygmunta Karneckiego, przygotowywaną od dłuższego czasu z wielkim nakładem wystawy.

Z TEATRU „BAGATELA". Wesoły dramat J. A. Kisielewskiego „W sieci" cieszy się w krakowskiej „Bagateli" wielkiem powodzeniem, o czem świadczy niezwykle liczna frekwencja publiczności. Do sukcesu tego prócz wybitnych walorów artystycznych sztuki, przyczynia się trafna i żywa reżyserja oraz doskonała gra całego zespołu z pp. Wernicz, Ziembińskim, Zbuckim na czele. „W sieci" wypełni wszystkie dni tygodnia aż do czwartku 19 bm. włącznie.

50-PROCENTOWE ZNIŻKI WAŻNE TYLKO NA DNI POWSZEDNIE. Dyrekcja „Bagateli" komunikuje, że przyznane 50-procentowe zniżki dla sfer inteligencji pracującej, ważne są na wszystkie dni tygodnia wyjąwszy: święta, niedziele, soboty, premjery i popołudniówki. Asygnaty zniżkowe otrzymywać można dopiero od godz. 6 po poł. tego dnia, na który obowiązują.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:
Środa, 18 bm.: „Śpiewak własnej niedoli".
Czwartek, 19 bm.: „Ludka".
Piątek, 20 bm.: „Ludka".

TEATR „BAGATELA"
Środa, 18 bm.: „W sieci".
Czwartek, 19 bm.: „W sieci".

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI":
Środa, 18 bm. po poł.: „Zaklęte trzewiczki"; wieczorem: „Bachantka".

SKŁADKI. W Administracji „Nowej Reformy" złożył Z. C. kwotę 15 zł. z przeznaczeniem na Rodzinę Sierocą w Krakowie.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcji)

†

Dr Józef Ligęza

lekarz zakładu karnego w Wiśniczu zmarł w Wiśniczu dnia 6 lutego 1925 r. o czem zawiadamia Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych w smutku pogrążona

Żona z córką.

Osobnych zawiadomień nie rozsyłano.

Rozbudowa węzła krakowskiego

Budowa nowych linij między Krakowem a Warszawą — Połączenie Warszawy z Zakopanem

(st) W Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie odbyła się konferencja kolejowa pod przewodnictwem prez. Epsteina. Na konferencję przybyli: wiceprezydenci m. Sare i Rolle, senatorowie prof. dr J. Nowak i Hammerling oraz posłowie Jachimiak i Maślanka, nadto dyr. kolei państw. Prachtel z gronem urzędników, zastępcy województwa oraz szereg zaproszonych osób ze sfer przemysłowych i handlowych.

Na porządku dziennym były sprawy, dotyczące rozbudowy węzła krakowskiego oraz budowy linji kolejowych w okr. Izby.

Referat wygłosił kierownik biura kolejowego Izby p. insp. Bund. Nad referatem wywiązała się obszerna dyskusja nad konieczności uzgodnienia różnego stanowiska co do ważności linji kolejowych, mających połączyć Kraków z siecią b. Kongresówki. Do ostatnich czasów starano się o budowę linji Kraków—Miechów, Radom—Warszawa, które to linje wraz z istniejącym już łącznikiem Miechów—Radom miały stworzyć drogę z Krakowa do Warszawy. W międzyczasie rząd udzielił koncesji na szereg linij, między temi i na linję z Wojkowic koło Ząbkowic na Opoczno do Warszawy, wskutek czego oddalenie między Krakowem a Warszawą już uległo zmniejszeniu. Przeprowadzone również studja nad linją Kraków—Miechów ujawniły wielkie trudności techniczne w budowie tej linji przy najmniejszej rentowności. Wobec tego rząd ma zamiar umożliwić połączenie Krakowa przez Busk z Kielcami, która to linja przy ogromnej doniosłości aprowizacji miasta i Zagłębia ma wogóle większe znaczenie gospodarcze i spowodowuje w dalszym ciągu za pomocą linji Skarżysko—Opoczno upragnione skrócenie drogi do Warszawy. Pozatem zamierzone jest połączenie Kielc z Lublinem, przez co również droga do Lublina skróci się o jakieś 40 klm. Referent wskazywał ponadto, że dalsze puszczenie jakiejkolwiek linji od strony północno-wschodniej bez poprzedniej choćby częściowej przebudowy węzła krakowskiego, jest bezwarunkowo niemożliwe, wobec czego siłą faktu musi nastąpić ta przebudowa, a nie jest wykluczonem, że analogicznie, jak przy koncesji na budowę linji z Wojkowic do Warszawy należy się na koncesjonarjuszów zobowiązanie do przeprowadzenia tej rozbudowy.

W dyskusji zabierali głos pp. dr Krutowski, wicepr. Rolle, pos. Jachimiak, sen. Nowak, wicepr. Peroś, wicepr. Sare, dyr. Prachtel i sen. Hammerling.

Przewodniczący zreasumował wyniki obrad i zaproponował zebranym do przyjęcia następujące rezolucje: 1) Zebrani oświadczają się za budową linji Kraków—Busk—Kielce—Lublin, która skracając również oddalenie z Krakowa do Warszawy lepiej odpowiada potrzebom gospodarczym m. Krakowa i całego województwa krakowskiego. 2) Zebrani stwierdzają naglącą potrzebę rozbudowy węzła krakowskiego. 3) Wkońcu oświadczają się zebrani za jak najrychlejszem wybudowaniem linji Kraków—Myślenice—Mszana Dolna celem skrócenia drogi do Zakopanego.

Powyższe rezolucje uchwalono jednomyślnie z tem, że miarodajne czynniki zwrócą się o poparcie tych postulatów do posłów i senatorów.

Możliwość wojny amerykańsko-japońskiej

Londyn, 17 lutego (PAT). Wedle doniesienia dzienników z Nowego Jorku, powiedział wiceadmirał Brandley w mowie, wygłoszonej w San Francisco, że **wojna między Stanami Zjednoczonymi a Japonją** wobec rosnącej ustawicznie konkurencji obu tych krajów na rynkach światowych, **musi być uważana za możliwą.**

Wahabici bombardują Dżeddah

Ranni funkcjonarjusze konsulatów europejskich

Bejrut, 17 lutego (PAT). W czasie walk dookoła Djeddah **artylerja Wahabitów rzuciła wiele pocisków na miasto.** Liczni członkowie personalu konsulatów europejskich **zostali zranieni.** Konsul francuski wyszedł bez szwanku.

Herriot o finansowem położeniu Francji

Paryż, 17 lutego. Na wczorajszem posiedzeniu Izby deputowanych **wygłosił Herriot swe wielkie przemówienie o sytuacji finansowej państwa.** Na wstępie oświadczył Herriot, że **wstrzyma się od wszelkich dygresyj politycznych** i będzie mówił tylko o położeniu finansów francuskich.

Herriot stwierdza, że **państwo francuskie jest biedne, lecz społeczeństwo bogate.** Dlatego też nadszedł czas, w którym społeczeństwo **będzie musiało ponieść pewne ofiary.** Przedewszystkiem należy **podnieść kurs franka,** trzeba przekonać świat, że **waluta francuska podnosi się wolno, lecz pewnie.** Ponadto zdrowy pieniądz przyczyni się do zmniejszenia drożyzny.

W dalszym ciągu wypowiedział się Herriot **za stopniowem przywróceniem parytetu złotego.** Co do polityki skarbowej rządu, wypowiedział się **przeciw obciążeniu podatkami, pracującego kapitału,** zwłaszcza zaś przeciwko **przeciążeniu podatników.**

Wystarczy trochę optymizmu i cierpliwości — mówił Herriot — aby zakończyć restaurację finansową Francji. **Należy wyłączyć to zagadnienie od wszystkich innych spraw, które nas dzielą.** Jedność ta jest obecnie konieczna. Mamy zresztą wszelkie możliwe podstawy do **optymistycznego spoglądania w przyszłość,** jak to wykazały ostatnie wpływy podatkowe.

Naród francuski — kończy Herriot — **nie da posłuchu słowom pesymistycznym i podburzającym wezwaniom, gdyż demokracja potrzebuje spokoju i porządku.** Pracujmy obecnie nad dziełem odbudowy.

Mowa Herriota wywołała niesłychanie ostrą krytykę prasy prawicowej, która zarzuca jej niewiarygodną wprost banalność. Prasa lewicowa przestrzega opozycję przed kontynuowaniem dotychczasowej akcji usiłującej podważać stanowisko rządu. »L'Oeuvre« domaga się ostrych kroków, przeciwko uchylaniu się od płacenia podatków, w szczególności zaś żąda zniesienia tajemnicy bankowej.

Morderstwo na tle politycznem w Warszawie

Warszawa, 17 lutego (PAT). **Nocy dzisiejszej zastrzelony został przez nieujętych sprawców w piekarni Podolskiej przy ulicy Browarnej 8, sekretarz zawodowego Związku mącznego, piekarz Franciszek Ciesielski.**

Zabójstwo według dzienników nastąpiło na tle porachunków zawodowych i osobistych.

Przykład Umińskiej znalazł naśladowczynię

P. Leveseur w Paryżu zabiła chorą siostrę

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Paryż, 17 lutego. **Przykład dany przez Stanisławę Umińską znalazł już naśladowczynię.** Oto panna Anna **Leveseur w Paryżąu zabiła swą chorą na gruźlicę siostrę,** poczem sama oddała się w ręce władz. Co do normalności jej stanu umysłowego istnieją **poważne wątpliwości.** W związku z tem prasa paryska rozpisuje się szeroko na temat niesłychanej **wrażliwości nerwowej wśród kobiet,** gdzie każdy czyn czy postępek niezwykły i wychodzący poza ramy codzienności, znajduje chętne naśladowczynie.

Aresztowanie organizatora band dywersyjnych

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lutego. Jedno z pism porannych donosi, że na odcinku granicznym **około Karmańska w ziemi wileńskiej aresztowano organizatora band pogranicznych Ciechanowicza.** W związku z tem sowiecka straż pograniczna na tym odcinku **odgrażała się, że jeśli władze polskie nie zwrócą Ciechanowicza, to sowiety zabiją dziesięciu naszych żołnierzy.**

Nowy prezydent Finlandji

Helsingfors, 17 lutego (PAT). Przedstawiciel partji agrarnej naczelnik prowincji Wyborskiej **dr Relander obrany został na prezydenta republiki na okres 6 lat.**

Dział ekonomiczny

— **Reprezentant amerykańskiego konsorcjum budowlanego Robinson et Co przybywa** do Warszawy. Konsorcjum to obejmie budowę węzła warszawskiego tudzież budowę kolei elektrycznej Warszawa—Żyrardów i Warszawa—Otwock.

— **Kongres polskich rolników śląskich, który** odbył się 9 lutego **w Katowicach,** uchwalił żądać przeprowadzenia ustawy o ochronie drobnych dzierżawców, zmian dotychczasowej celnej polityki państwa, popierania przez rząd meljoracji chłopskiej i współdzielni rolniczych.

— **Konferencja delegatów robotniczych z całej Polski** odbędzie się w nadchodzący piątek w min. skarbu pod przewodnictwem premjera Grabskiego. Konferencja ta jest jednym z etapów akcji rządowej, mającej na celu opanowanie kryzysu gospodarczego.

— **Specjalne mnożniki celne antidumpingowe stosowane wobec towarów polskich,** a wprowadzonych swego czasu ze względu na zdeprecjonowanie waluty polskiej, zniósł rząd hiszpański z dniem 1 lutego.

— **Tegoroczne targi wiosenne w Lipsku** odbędą się w okresie od 1—7 marca, przyczem targi techniczne potrwają do 11 marca.

DZIAŁ GIEŁDOWY

Krakowska giełda pieniężna

Kraków, 17 lutego.

N. Jork	5·18½
Londyn	24·85—24·90
Paryż (za 100)	27·50
Praga (za 100)	15·50—15·55
Wiedeń (za 100.000)	7·33½
Amsterdam	208·50—209·60
Berlin	1·24

Ceduła kursowa giełdy krakowskiej

17 lutego 1925	Transakcje w złotych	
	dziś	wczoraj
Pol. Bank przem. I—VIII	0.41—0·43	0.42—0·44
Bank Hipoteczny I—VIII	—	—
„ Małopolski	0·35	0·32—0·35
Ziem. Bank kred. I—IX	0·16—0·18	0·18
Powsz. Bank kred. I—V	—	—
Bank zw. sp. zar. I—XI	10·75	—
Pol. Tow. handlowe I—V	0·42	0·42—0·44
Impex I—V	—	—
Pharma I—III	0·90	—
Polski Glob I—IV	—	—
Żegluga Polska I—III	0·18	0·18
Zieleniewski I—IV	14·00—14·25	13·75—14·25
Cegielski I—IX	0·70	0·71—0·73
Trzebinia I—IV	0·71	0·72—0·74
Pocisk I—III	—	—
Parowozy I—III	0·83—0·85	0·82
Automotor I—II	—	—
Górka I—III	17·00	17·25—17·50
Siersza I—IV	4·60—4·70	4·75—4·65
Tepege I—IV	1·95	—
Polska Nafta I—III	0·65—0·67	0.67
Pokucie I	—	—
Pezet I—IV	—	—
Strug I	0·80	—
Niemojowski I	—	—
Tłuszcze Trzebinia I—II	—	—
Azot	0·25—0·30	0,35
Elektrow. Siersza I—IV	0·24	0·22—0·23
Ćmielów I—II	0·67	0·70—0·73
Krakus I—VI	0·05—1·10	1·00—1·05
Chodorów I—V	5·30—5·40	5·25—5·45
Chybie	6·20—6·30	6·15—6·25
A. Piasecki	1·80	—

Kraków, 17 lutego.

Zebranie dzisiejsze ożywione — **tendencja zwyżkowa utrzymuje się w dalszym ciągu** w szczególności Zieleniewski, Chybie i Chodorów mocne i bardzo poszukiwane. Z bankowych Bank Zarobkowy zwyżkuje w dalszym ciągu.

W dewizach i walutach tendencja utrzymana z wyjątkiem nieco silniejszej Pragi. Obroty większe przy silniejszem zainteresowaniu.

Na pogiełdziu ruch duży, tendencja zwyżkowa. Płacono za Jaworzno (100) 14'25, a 25 — 14'30—14'50, drobne 15—15'50, Gazy wschodnie 13 [illegible], Gazy zachodnie 3'70, Len 0'40—0'42, Lokomotywy 0'60.

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 17 lutego 1925 r.

AKCJE:	W złotych Transakcje
Bank Handlowy	7·00
Bank Zw. Sp. Zar.	10·25—11·00
Cegielski	0·72
Parowozy	0·85
Starachowice	2·50
Zieleniewski	13·50—14·20
Żyrardów	12·90—13·75
Haberbusch	—
Spirytus	4·00
Chodorów	5·40
Nobel	2·25
Ćmielów	0·69
Ursus	2·20
Bank Przem. Lwów	0·45—0·48
Nafta Polska	0·70

Wiedeń, 17 lutego. **Początkowe kursa papierów polskich w tysiącach koron:** Silezia 15'1, Fanto 227, Galicja 1250, Lumen 7'8, Schodnica 215. Tendencja **bardzo spokojna.**

Zurych, 17 lutego. (PAT). Paryż 27'15, Londyn 24'97½, Nowy Jork 5'19½, Belgja 26'32, Włochy 21'37, Hiszpanja 73'75, Holandja 208'75, Berlin 1'23.5, Wiedeń 73'25, Sztokholm 140'12, Oslo 79'50, Kopenhaga 92'50, Sofja 377'50, Praga 15'35, **Warszawa 100,** Budapeszt 0'72, Białogród 8'50, Ateny 8'40, Konstantynopol 2'75, Bukareszt 2'65, Helsingfors 13, Buenos Aires 196. Tendencja spokojna.

Po zamknięciu kroniki

POLSKIE MONETY ZŁOTE będą wykonane według wzoru prof. Lewandowskiego. Przedstawia on postać, wyobrażającą Rzeczpospolitą w pozycji siedzącej z ręką opartą na herbie państwa, a drugą biorącą księgę konstytucji z rąk młodzieńca uosabiającego młodość.

SPEKULACJA MONETAMI SREBRNEMI. Na kresach wśród nisko stojącej pod względem kulturalnym ludności wydarzyły się wypadki spekulacji monetami srebrnemi. Powodem jest słabe dotąd nasycenie obiegu, co jednak będzie powoli ustępowało, gdyż co tydzień nadchodzi z Anglji 1.200.000 sztuk monet srebrnych.

ZAKŁAD PENSYJNY DLA FUNKCJONARJUSZY WE LWOWIE dokonał kupna „Warszawianki" w Zakopanem.

OSZUSTWA STEMPLOWE. Pisma warszawskie twierdzą, że na krańcach miasta znajdują się specjalne biura, które zajmują się oczyszczaniem stempli. Stemple te są ponownie używane.

SAMOBÓJSTWO AKADEMIKÓW. Z Warszawy donoszą: Pisma donoszą o samobójstwie dwóch studentów uniwersytetu, a mianowicie student Wojciech Dubiel powiesił się w ogólnej ubikacji domu przy ul. Nowogrodzkiej 2, oraz Lubomir Tułodziecki, który powiesił się w mieszkaniu własnem. Przy Dubielu znaleziono kartkę, że odbiera sobie życie z powodu nieuleczalnej choroby. Tułodziecki nie zostawił żadnych wyjaśnień co do pobudek samobójstwa.

ARESZTOWANIE DYREKTORA „OLEUM". Z Warszawy donoszą: Policja stołeczna polityczna aresztowała w hotelu Bristol dyrektora oddziału równieńskiego znanej firmy „Oleum", Hersza Efrusa. Hersz Efrus podejrzany był oddawna o działalność antipaństwową. Żona aresztowanego stale zamieszkiwała w Warszawie, zajmując apartament w hotelu Bristol. Efrusa osadzono w areszcie.

CHOROBA MUSSOLINIEGO. Z Rzymu donoszą że Mussolini zachorował z powodu przemęczenia, skutkiem czego wstrzymać się musiał od udziału w pracach parlamentarnych.

POMNIK SIENKIEWICZA W CZĘSTOCHOWIE W Częstochowie ukonstytuował się komitet wykonawczy, który ma się zająć zrealizowaniem projektu budowy pomnika Sienkiewicza, jako aktu wdzięczności za mistrzowskie ukazanie przez niego pięknego epizodu z naszych dziejów i obrony Częstochowy.

ZNOWU TRZĘSIENIE ZIEMI W JAPONJI. — Według doniesień z Tokio odczuto tam i w Hashi 15 bm. silne trzęsienie ziemi.

OGŁOSZENIE.

Okręgowy Urząd Ziemski w Grudziądzu podaje do wiadomości, iż w najbliższym czasie w lokalu tegoż urzędu w drodze ustnego przetargu będą sprzedane następujące zabudowane ośrodki z rozparcelowanych majątków:

1) Opalenie, pow. Gniew, obszar około 19 ha, stacja kolejowa Opalenie na miejscu; park i ogród owocowy, duży dom mieszkalny o 20 pokojach i budynki gospodarcze. Ładna miejscowość. Objekt nadaje się także na urządzenie letniska, rezydencji, zakładu uzdrowiskowego lub schroniska.

2) Świerczyny, pow. Brodnica, obszar 47·67 ha, 7 klm. szosą od stacji kolejowej Brodnica.

Przybliżony szacunek ośrodka Opalenie oznaczony zostaje na 24.000 zł, ośrodka Świerczyny na 44.830 zł.

Co do ośrodka Świerczyny, to przewidziane jest powiększenie obszaru do 64 ha i wówczas szacunek orjentacyjny będzie wynosił 50.175 zł. Ostateczne ustalenie obszaru nastąpi do przetargu.

Ścisła cena wywoławcza będzie podana do wiadomości ubiegających się o kupno równocześnie z zawiadomieniem ich o dniu przetargu.

Osoby, ubiegające się o nabycie którego z wymienionych ośrodków, winny nadesłać do Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu należycie ostemplowane podanie w terminie do dnia 15 marca 1925.

W podaniu należy ściśle określić nazwę środka, na który się reflektuje oraz dołączyć swój życiorys i wszelkie dokumenty lub uwierzytelnione odpisy, potwierdzające wymienione w życiorysie kwalifikacje rolnicze, ewentualnie służbę wojskową i odznaczenia, jak również zasługi społeczne. Prócz tego należy dołączyć deklarację pisemną, że z chwilą przyznania ośrodka oferent zobowiązuje się do prowadzenia na nim osobiście gospodarstwa.

Do przetargu dopuszczeni zostaną wyłącznie kandydaci zakwalifikowani przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu.

Kandydaci, ubiegający się o nabycie ośrodków winni do składanych podań dołączyć dowód złożenia w Kasie Skarbowej do dyspozycji Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu wadium, wynoszącego dla ośrodka Opalenie, 1.200 zł, a dla ośrodka Świerczyny 2.241 zł, w gotówce lub papierach pupilarnych przyjmowanych przez Kasy Skarbowe jako kaucja.

Zatwierdzony nowonabywca obowiązany będzie przed wprowadzeniem w posiadanie zapłacić ¼ ceny kupna i ubezpieczyć budowle od ognia w pełnej wartości, reszta ceny kupna może mu być rozłożona na okres 4-letni z doliczeniem ustawowych odsetek.

Oprócz pomienionych 2-ch objektów, które będą sprzedane, Okręgowy Urząd Ziemski w Grudziądzu w najbliższym czasie wydzierżawi: Objekt Napromyk, pow. lubawskiego, obszar około 4·85 ha wraz z parkiem, dużym domem mieszkalnym o 19 pokojach i budynkiem gospodarskim. — Dom nowy, dobrze urządzony z centralnem ogrzewaniem. — Objekt ten położony 7 klm. szosą od stacji kolejowej Lubawa, w miejscowości suchej, otoczonej iglastemi lasami państwowemi. Nadaje się specjalnie na urządzenie sanatorjum, letniska, schroniska i t. p.

Po uregulowaniu kwestyj prawnych, dotyczących przepisania tytułu własności majątku Napromyk na Państwo Polskie, dzierżawca będzie miał możność nabycia tej posiadłości na własność.

Tenuta dzierżawna będzie ustalona w czasie późniejszym — ewentualnie w drodze przetargu.

Oferty na dzierżawę tego objektu należy składać do Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu do dnia 15 marca 1925 r. możliwie z podaniem tenuty rocznej, jaką oferent gotów byłby płacić.

Prezes
Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu:
Karol Ross.

GMINA STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA ROZPISUJE

KONKURS

na obsadę 3 względnie 4 posad ogniomistrzów m. straży pożarnej w IX grupie uposażenia urzędników państw.

Warunki:

1) Obywatelstwo polskie.
2) Nieprzekroczony 35 rok życia.
3) Ukończone studja średnie (ewentualnie conajmniej 6 klas szkoły średniej).
4) Nieposzlakowana przeszłość.
5) Zdolność fizyczna.

Pierwszeństwo do uzyskania posady mają kandydaci b. oficerowie W. P. mogący się wykazać z odbytego kursu pożarnictwa względnie odpowiednią praktyką.

Posady nadane będą prowizorycznie, a po roku zadawalającej służby nastąpi stabilizacja na zajmowanej posadzie.

Podania wnosić należy do biura prezydjalnego Magistratu w terminie do 15 marca 1925 r.

Kraków dnia 10 lutego 1925 r.

Komisarz rządu p. o. prezydenta stoł. król. m. Krakowa
Wawrausch.

326

INFORMACJE PRZEMYSŁOWE I HANDLOWE

Z TARGU TOWAROWEGO. W dziale norymberszczyzny obroty osłabły. Koronki podrożały o 25—35%. Niektórych gatunków nici zabrakło. Solidni kupcy otrzymują kredyt 2-miesięczny. — W dziale bielizny wiele firm zlikwidowano. Za przyczynę zmniejszenia się produkcji konsumcji podają zubożenie ludności oraz konkurencję zagraniczną. Czechy i Austrja sprzedają dużo gotowej bielizny, dając lepsze warunki kredytowe. Obecne ceny hurtowne lepszych gatunków są następujące: Kołnierzy tuzin 11.60 zł, mankiety 15, koszule kolorowe z francuskim wzorem i 2 kołnierzykami 11 za sztukę. Zefirowe czeskie i włoskie 13—20, zależnie od gatunku. Popelinowe angielskie 17—28, jedwabne 35, białe 11—15, gorsze 8, damskie, ażurowe z Szeiblera laki „71" — 2'36, takież lepsze 4'70 zł.

W handlu futrami zupełny zastój z powodu łagodnej zimy. Obrotów dokonywano jedynie gatunkami, używanemi na ozdobę. Ceny u nas niższe, aniżeli za granicą. Hurtownicy obliczają ceny jedynie w dolarach. Karakuły na czapki 3—5, na żakiety 5—12, małpy 7'50—13, Foki 3—5. Oposy 1'50—2'50.

NOWELA DO PODATKU OBROTOWEGO ZOSTAŁA JUŻ OPRACOWANA PRZEZ RADĘ MINISTRÓW. Nowela ta przewiduje znaczne ulgi dla przemysłu, znosi opodatkowanie wewnętrzne obrotu, przewiduje zniżkę stawek podatkowych dla obrotów osiągalnych przez przedsiębiorców przemysłowych w drodze sprzedaży wydobytych surówców względnie półfabrykatów, innym przedsiębiorcom przemysłowym. Następnie przewidziane są znaczne ulgi dla eksploatacji, celem zmniejszenia ujemnego wpływu podatku obrotowego na podrożenie kosztów życia. Przewidziane są również niższe stawki podatkowe dla sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby, tak w handlu hurtowym jak i detajlicznym. Nowela przewiduje zwolnienie od podatku obrotowego rzemieślników, pracujących pojedynczo, znosi ustawę o podatku od przedmiotów luksowych, które będą odtąd podlegały podatkowi w wysokości 4 względnie 6% od obrotu, zależnie od więcej lub mniej zbytkownego charakteru tych artykułów. Wkońcu zaprojektowana jest zmiana składu komisji szacunkowej na wzór ustawy o podatku dochodowym. Nowela ta w najbliższych dniach wejdzie pod obrady Sejmu.

CŁO NA SŁONINĘ ZNIESIONE. — Wskutek zwiększonej hodowli nierogacizny, zniesiono niegdyś cła wywozowe na żywe wieprze, co nie spowodowało zwyżki cen, przeciwnie, od drugiej połowy października cena żywych wieprzów stale spadała. W połowie października za 1 kg żywej wagi wieprza płacono 1'85 z., w końcu stycznia zaś r. b. 1'13 zł. W ostatnich czasach rząd austrjacki w celu przeciwdziałania wywozowi wieprzy z Polski, zastosował cały szereg zarządzeń weterynaryjnych, wskutek czego wywóz świń polskich do Austrji został wstrzymany. Wobec tego, aby umożliwić dalszy rozwój hodowli krajowej, rząd uważał za konieczne znieść opłaty wywozowe od słoniny. Ceny słoniny na targach krajowych wykazują stałą tendencję zniżkową. W drugiej połowie października płacono w Warszawie za 1 kg słoniny w handlu detajlicznym 2'82, zaś w końcu stycznia b. r. tylko 1'96.

RUCH NA KOLEJACH WZRASTA. W styczniu b. r. ruch ładunków nie zmalał w porównaniu ze styczniem r. ub., zaś specjalny ruch ładunków przemysłowych znacznie się powiększył. W styczniu r. ub. ogólny ładunek dzienny wynosił średnio 8.811 wagonów, w tem na ładunki przemysłowe przypadało 634 wagony. W styczniu b. r. ogólny ładunek dzienny wynosił średnio w pierwszej dekadzie 8.701 wagonów, w drugiej dekadzie 9.342 wagony, w trzeciej dekadzie 10.313 wagonów; na ładunki przemysłowe przypadało: w pierwszej dekadzie 821 wagonów, w drugiej dekadzie 1.051 wagonów, w trzeciej dekadzie 1.375 wagonów. — Dowodzi to, że ruch ładunków przemysłowych wzrasta szybko.

COFNIĘCIE REDUKCJI W „PAROWOZIE". W związku z zatargiem między Polską, a Gdańskiem rząd cofnął zamówienia na parowozy dla stoczni gdańskiej, wobec czego dyrekcja „Parowóz" zamierzała zredukować 70 proc. robotników. Obecnie rząd cofnął swoje odwołanie zamówienia, wobec czego nie przeprowadzono redukcji. Wiadomość ta wywołała wśród robotników uspokojenie.

PRZEMYSŁ ŻELAZNY NA G. ŚLĄSKU WALCZY CIĄGLE ZE ZNACZNEMI TRUDNOŚCIAMI. Zbyt jest niewielki z powodu nadprodukcji oraz ciągłego braku znaczniejszej gotówki. Wszystkie zobowiązania wyrównuje się wekslowo, natomiast eksport do Niemiec wykazuje w ostatnim czasie pewną poprawę. Cena podstawowa żelaza sztabowego wynosi w złotych 190 do 195 w hutach za 1 tonę, przyczem fabryki zależnie od zamówienia udzielają pewnych rabatów. Tendencja nieco zwyżkowa. Sytuacja co do stali analogiczna do żelaza. W handlu hurtowym przeciętne ceny żelaza w złotych za 1000 kg. wynoszą: żelazo sztabowe 105, profilowe 205, bednarka 245, blacha czarna 295, cynkowana pół mm. 700—750, podkowy 450, żelazo stare I gat. 70.

OBRÓT TOWAROWY NIEMIEC W STOSUNKU DO POLSKI WYNIÓSŁ W I-SZEM PÓŁROCZU 1924 R., według danych urzędu statystycznego Rzeszy niemieckiej 414,872.000 mk niemieckich, podczas gdy do Anglji 671,360.000, Włoch 727,658.000 w stosunku do Rosji zaś 101,502.000 mk niem. w złocie. Polska zajmuje w niemieckim obrocie handlowym trecie miejsce, Anglja zaś pierwsze, przewyższając Polskę pod tym względem o 61'8.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

ROZKŁAD POCIĄGÓW OSOBOWYCH

Odchodzących ze stacji krakowskiej

Odjazd z Krakowa do	Godzina	Przyjazd	
Warszawy Z.	**0·05**	**Warszawa**	**8·00**
Lwowa	**1·55**	**Lwów**	**7·55**
Piotrowic	2·15	Piotrowice	6·00
Piotrowic i Katowic	4·00	Piotrowice	8·20
Lwowa (Poł. do N. Sącza	**6·40**	**Lwów**	**12·35**
Katowic Z.	7·05	Katowice	9·36
Zakopanego	**7·35**	**Zakopane**	**12·51**
Lwowa	7·55	Lwów	17·15
Wieliczki	8·25	Wieliczka	8·58
Warszawy Z.	8·35	Warszawa	20·30
N. Sącza	8·50	N. Sącz	16·10
Poznania Z. przez Katowice	10·05	Poznań	22·07
Rzeszowa i Lwowa (Poł. do N. Sącza)	10·25	Rzeszów	21·20
Lwowa	**13·15**	**Lwów**	**19·05**
Zakopanego	13·30	Zakopane	20·26
Warszawy Z.	**14·10**	**Warszawa**	**21·40**
Piotrowic	14·20	Piotrowice	18·50
Niepołomic	14·30	Niepołomice	15·27
Przemyśla (Poł. do N. Sącza)	15·20	Przemyśl	22·20
Katowic	**17·05**	**Katowice**	**19·00**
Bielska	17·45	Bielsko	20·49
Warszawy Z.	19·15	Warszawa	5·35
N. Sącza	19·50	N. Sącz	3·08
Lublina	20·10	Lublin	7·42
Wieliczki	20·20	Wieliczka	20·51
Lwowa	21·15	Lwów	6·55
Łodzi	21·45	Łódź	6·45
Poznania przez Katowice	**22·20**	**Poznań**	**6·45**
Krynicy i N. Sącza	22·25	Krynica	7·05
Lwowa	23·20	Lwów	9·50
Zakopanego	23·35	Zakopane	6·32

Przychodzących do stacji krakowskiej

Przyjazd do Krakowa z	Godzina	Odjazd	
Piotrowic	1·26	Piotrowice	22·05
Lwowa	1·48	Lwów	19·40
Łodzi	5·10	Łódź	20·00
Stryja	5·15	Stryj	14·26
Zakopanego	5·52	Zakopane	23·15
Poznania przez Katowice	**6·00**	**Poznań**	**21·25**
Warszawy	**6·20**	**Warszawa**	**22·35**
Lwowa	6·48	Lwów	20·40
Bielska	7·25	Bielsko	3·53
Wieliczki	7·28	Wieliczka	6·55
Lublina	7·45	Lublin	19·45
Niepołomic	8·20	Niepołomice	6·35
Warszawy	8·35	Warszawa	20·55
Lwowa	9·45	Lwów	23·40
Piotrowic	9·50	Piotrowice	4·55
Gdańsk	**10·05**		
Katowic	**12·50**	**Katowice**	**11·05**
Lwowa	13·40	Lwów	3·35
Zakopanego	15·06	Zakopane	8·35
Piotrowic	15·40	Piotrowice	11·22
Katowic	**16·18**	**Katowice**	**13·58**
Lwowa	**16·25**	**Lwów**	**10·10**
Warszawy	16·50	Warszawa	6·00
Niepołomic	17·—	Niepołomice	16·00
Wieliczki	18·20	Wieliczka	17·50
Lwowa	18·45	Lwów	7·45
Piotrowic	19·—	Piotrowice	13·40
N. Sącza przez Chabówkę	20·20	N. Sącz	13·05
Poznania przez Katowice	20·50	Poznań	8·40
Zakopanego	**21·10**	**Zakopane**	**16·00**
Przemyśla	21·25	Przemyśl	14·34
Lwowa	**21·50**	**Lwów**	**15·25**
Warszawy	**22·05**	**Warszawa**	**14·30**

UWAGA: Wyrazy, wydrukowane tłustym drukiem, oznaczają pociągi pospieszne.
Z. oznacza odjazd z dworca Zachodniego.
Za ewentualne zmiany nie bierze się odpowiedzialności.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10.

Rządca drukarni L. K. Górski.